

LBRIS

We know

Colecție coordonată de
IULIA-CRISTIANA STAN

JANE AUSTEN

Parcul Mansfield

Traducere din limba engleză de
ANCA IRINA IONESCU

Prefață de
DRAGOȘ ZETU

CLASICI AI LITERATURII

CUPRINS

<i>Prefață</i>	5
<i>Tabel cronologic</i>	13
Parcul Mansfield	17

1815: În decembrie apare romanul *Emma*, dedicat prințului regent (George Augustus Frederick), după ce, în noiembrie 1815, Austen este invitată în vizită la reședința acestuia de către bibliotecarul lui. Primește de la el, pe lângă aluzia de a-i dedica prințului următorul roman, și o serie de sugestii pentru o viitoare lucrare.

1816: Finalizează, în iulie, prima versiune a romanului *Persuasiune*, care avea să fie publicat postum, în decembrie 1817, alături de *Mănăstirea Northanger*.

1817: Jane Austen se mută la Winchester, pentru a urma un tratament medical. Pe 18 iulie, la vârsta de patruzeci și unu de ani, se stinge din viață. Cauza morții este necunoscută, dar se bănuiește a fi fost maladia lui Addison (insuficiența cronică a glandei cortico-suprarenale).

CAPITOLUL I

Acum vreo treizeci de ani, domnișoara Maria Ward din Huntingdon, care avea numai șapte mii de lire, a avut norocul să-i atragă atenția lui sir Thomas Bertram de la Parcul Mansfield, comitatul Northampton, și să urce astfel la rangul de soție de baronet, cu toată bunăstarea și privilegiile unei case frumoase și ale unui venit considerabil. Tot Huntingdonul a fost uimit de acest noroc neobișnuit, ba chiar și unchiul ei, avocatul, a lăsat-o să primească drept zestre cu cel puțin trei mii de lire mai puțin decât ar fi avut dreptul să pretindă în mod echitabil. Avea și două surori care au profitat de ridicarea ei în rang; iar câteva dintre cunoștințele lor, care considerau că domnișoara Ward și domnișoara Frances sunt la fel de frumoase ca domnișoara Maria, nu au ezitat să le prezică o căsătorie cel puțin la fel de avantajoasă. Dar, fără îndoială, pe lume nu există la fel de mulți bărbați cu o avere mare, câte femei frumoase care îi merită. Când a împlinit optsprezece ani, domnișoara Ward s-a văzut nevoită să se căsătorească cu pastorul Norris, un prieten al cumnatului său, care nu prea avea niciun fel de avere personală, iar domnișoara Frances a pățit și mai rău. Într-adevăr, căsătoria domnișoarei Ward, în esență, nu fusese de disprețuit, căci sir Thomas a fost încântat să-i ofere prietenului său un venit ca să trăiască la Mansfield; iar domnul și doamna Norris și-au început astfel cariera de fericire conjugală cu ceva mai puțin de o mie de lire pe an. Dar domnișoara Frances se măritase, așa cum se spune, pentru a-și dezonora familia, ceea ce reușise să facă temeinic, alegându-și un locotenent de marină, fără

studii, fără avere și relații. Nu ar fi putut face o alegere mai nepotrivită nici dacă s-ar fi străduit. Sir Thomas Bertram avea o anumită influență pe care, atât din principiu, cât și din mândrie – dar mai ales din dorința generală de a face bine și de a vedea că toți cei care au legătură cu el se află într-o situație respectabilă –, și-ar fi exercitat-o bucuros în avantajul surorii lui lady Bertram; dar profesiunea soțului ei era de asemenea natură, încât nu putea fi ameliorată de niciun fel de influență; și, înainte să aibă timp să născocască o altă metodă ca să-i ajute, între cele două surori se produsese o ruptură totală. Era rezultatul firesc al comportamentului ambelor părți, cel pe care îl produce aproape întotdeauna o căsătorie foarte imprudentă. Pentru a se pune la adăpost de reproșuri inutile, doamna Price nu scrisese nimic familiei sale despre acest subiect, până când nu s-a căsătorit efectiv. Lady Bertram, o femeie foarte liniștită, cu un temperament remarcabil de relaxat și apatic, s-ar fi mulțumit să renunțe pur și simplu la sora ei, fără să se mai gândească la această chestiune; dar doamna Norris era un spirit activ și nu s-a lăsat până când nu i-a trimis o scrisoare lungă și mânioasă lui Fanny, în care sublinia nebunia conduitei ei și o amenința prezentându-i toate consecințele rele posibile. Doamna Price, la rândul ei, s-a simțit jignită și mânioasă; iar doamna Norris nu putuse păstra numai pentru ea răspunsul care le includea pe ambele surori în resentimentele ei și care era plin de reflecții atât de lipsite de respect la adresa mândriei lui sir Thomas, încât a pus capăt relațiilor dintre ele pentru o perioadă considerabilă de timp.

Casele lor erau foarte departe una de alta, iar cercurile în care se mișcau, foarte diferite, parcă anume pentru a exclude posibilitatea ca vreuna dintre ele să audă de existența celeilalte în următorii unsprezece ani sau, cel puțin, posibilitatea să-l facă pe sir Thomas să considere minunat faptul că doamna Norris putea să le spună cu o voce mânioasă, așa cum făcea din când în când, că Fanny mai are un copil. Cu toate acestea, după unsprezece ani, doamna Price nu și-a mai putut permite să-și cultive orgoliul sau resentimentele și

nici să piardă o relație care ar fi putut să-i fie de ajutor. O familie mare și încă în creștere, un soț inapt pentru serviciul militar activ, dar nu și pentru anturaje proaste și băutură bună, și un venit foarte mic pentru a le satisface nevoile i-au trezit dorința de a-și recăștiga prietenii pe care îi sacrificase cu atâta nechibzuință; și i-a trimis lui lady Bertram o scrisoare în care vorbea atât de mult despre căință și descurajare, despre mulțimea copiilor și despre lipsurile de aproape toate cele necesare, încât nu putea să nu-i încline pe toți spre reconciliere. Se pregătea pentru a noua naștere și, după ce a deplâns această împrejurare și a implorat sprijinul lor ca susținători ai copilului așteptat, n-a putut să ascundă faptul că simțea cât de importanți ar putea fi pentru întreținerea în viitor a celor opt deja existenți. Fiul ei cel mai mare avea zece ani, era un băiat isteț care dorea să plece în lume, dar ce putea face ea? Exista vreo șansă să-i fie cumva de folos lui sir Thomas în afacerile lui legate de proprietățile din Indiile de Vest? Nicio îndeletnicire nu era prea umilă pentru el; sau ce credea sir Thomas despre Woolwich? Oare ar putea fi băiatul trimis în Orient?

Scrisoarea nu a rămas fără rezultat. A restabilit pacea și bunăvoința. Sir Thomas a trimis sfaturi și declarații prietenești, lady Bertram a trimis bani și lenjerie pentru prunc, iar doamna Norris a scris epistolele.

Acestea au fost efectele imediate, iar în douăsprezece luni, doamna Price s-a bucurat de un avantaj și mai important. Doamna Norris remarca adesea de față cu ceilalți că nu și-o putea scoate din minte pe sora ei săracă și familia acesteia și, deși făcuseră multe pentru ea, se pare că dorea să facă și mai mult; în cele din urmă, nu a putut să nu admită că fusese dorința ei ca sărmana doamnă Price să fie ușurată în totalitate de povara și cheltuielile pentru unul dintre numeroșii ei copii.

— Ce ar fi dacă am prelua împreună grija pentru fiica ei cea mai mare, o fetiță acum în vârstă de nouă ani, aflată la o vârstă la care are nevoie de mai multă atenție decât poate să-i ofere

sărmana ei mamă? Efortul și cheltuielile nu ar însemna nimic, în comparație cu binefacerea acestei acțiuni.

Lady Bertram a fost imediat de acord cu ea.

— Cred că este cum nu se poate mai bine, a spus ea. Hai să trimitem după copil!

Sir Thomas nu a putut să-și dea consimțământul pe loc și în necunoștință de cauză. A dezbătut și a șovăit – era o misiune serioasă; să crești o fetiță însemna să-i oferi tot ce îi trebuie, altfel ar fi o cruzime în loc de o binefacere să o iei din familia ei. Se gândea la cei patru copii ai lui, la cei doi fii, la verișori îndrăgostiți etc.; dar de abia începuse să-și expună în mod deliberat obiecțiile, că doamna Norris l-a și întrerupt cu un răspuns adresat tuturor, indiferent dacă era sau nu declarat ca atare.

— Dragul meu sir Thomas, vă înțeleg perfect și admir generozitatea și delicatetea opiniilor domniei-voastre, care sunt în perfectă concordanță cu comportamentul dumneavoastră obișnuit; și sunt într-un fel de acord cu dumneavoastră, în general, că este corect să facem tot posibilul pentru îngrijirea unui copil pe care într-un fel l-am luat în responsabilitatea noastră. Și sunt sigură că aș fi ultimul om din lume care și-ar împiedica copilul să profite de o asemenea ocazie. Întrucât nu am copii, la cine să mă uit, dacă mă gândesc să las moștenire puținul pe care poate că îl voi avea vreodată, dacă nu la copiii surorii mele? Și sunt sigură că domnul Norris este de acord cu mine – dar știți că eu sunt o femeie care vorbește puțin și nu aruncă vorbe în vânt. Să nu ne lăsăm speriați de un fleac, iar asta să ne împiedice să facem o faptă bună. Să-i dăm fetei o educație, s-o introducem cum se cuvine în lume și pun pariu că va reuși să se așeze la casa ei, fără alte cheltuieli pentru nimeni. O nepoată a noastră, sir Thomas, îndrăznesc să spun, sau cel puțin a dumneavoastră, nu are cum să crească în această casă fără să nu se bucure de avantaje. Nu spun că va fi la fel de frumoasă ca verișoarele ei. Îndrăznesc să spun chiar că nu va fi; dar va fi introdusă în societatea acestui

comitat sub cele mai bune auspicii și asta-i va asigura, după toate probabilitățile, o căsnicie onorabilă. Vă gândiți la fiii dumneavoastră – dar nu știți că acesta este lucrul cel mai puțin probabil să se întâmple din tot ce se poate întâmpla în lume, ținând seama de felul în care vor fi crescuți, întotdeauna împreună ca frați și surori? Din punct de vedere moral, este imposibil. Nu cunosc niciun exemplu de acest fel. Dar este, de fapt, singura modalitate sigură de a preveni o astfel de relație. Să presupunem că se transformă într-o fată frumoasă și Tom sau Edmund o văd pentru prima dată peste șapte ani; îndrăznesc să spun că vom avea necazuri. Chiar și simpla idee că a suferit, crescând departe de noi toți, în sărăcie și neglijare, va fi suficientă pentru ca oricare dintre cei doi băieți blânzi și tandri să se îndrăgostească de ea. Dar dacă va fi crescută alături cu ei, și presupunând chiar că va fi frumoasă ca un înger, nu o vor vedea niciodată mai mult decât ca pe o soră.

— Este mult adevăr în ceea ce spui, i-a răspuns sir Thomas. Și departe de mine gândul să pun obstacole născocite în calea unui plan care pare atât de în concordanță cu relația de rubedenie dintre noi. Voi am numai să atrag atenția asupra faptului că nu trebuie să tratăm lucrurile superficial, iar ca să-i fim cu adevărat de ajutor doamnei Price, și să ne și putem asuma meritele pentru asta, trebuie să-i asigurăm acestei copile educația potrivită sau să ne angajăm că îi vom asigura, după aceea, în funcție de circumstanțe, dacă nu i se va oferi acea căsătorie la care vă așteptați dumneavoastră cu atâta optimism, șansa de a deveni o doamnă remarcabilă.

— Vă înțeleg perfect! a exclamat doamna Norris. Sunteți generozitatea și delicatetea întruchipate, iar eu sunt sigură că vom fi întotdeauna de acord în această privință. Iar după cum știți, sunt gata să fac tot ce pot pentru binele celor pe care îi iubesc; și, deși nu voi putea simți pentru această fetiță nici a suta parte din considerația pe care o am față de iubiții copii ai

domniei-voastre, și nici nu voi putea să o consider în niciun fel copila mea, m-aș detesta pe mine însămi dacă aș neglija-o. Nu este copilul surorii mele? Și oare aș putea îndura să o văd că suferă, în timp ce eu am o bucățică de pâine pe care pot să i-o dau? Dragul meu sir Thomas, cu toate păcatele mele, am o inimă caldă; și, așa sărmană cum sunt, mi-aș refuza mai degrabă mie cele necesare vieții decât să fac un lucru lipsit de omenie. Așadar, dacă nu ai nimic împotriva, am să-i scriu mâine sărmanei mele surori și am să-i fac propunerea; și, imediat ce chestiunea se va rezolva, mă angajez să aduc copilul la Mansfield; nu va reprezenta niciun deranj pentru dumneavoastră. Cât despre osteneala mea, știți și dumneavoastră, nu țin niciodată seamă de ea. O voi trimite pe Nanny la Londra în acest scop și poate va fi găzduită la vărul ei, șelarul, iar copilul se va întâlni cu ea acolo. Pot s-o trimită ușor de la Portsmouth în oraș cu diligența, în grija unei persoane onorabile, care se va întâmpla să călătorească în aceeași direcție. Aș îndrăzni să spun că există întotdeauna câte o soție respectabilă de negustor care vine încoace.

Cu excepția dezacordului în privința vărului lui Nanny, sir Thomas nu a mai avut de făcut nicio obiecție și, astfel, întâlnirea fiind înlocuită în mod corespunzător cu una mai respectabilă, dar mai puțin convenabilă din punct de vedere economic, se considera că totul este stabilit și se bucurau deja de plăcerea unei înțelegeri atât de generoase. Sentimentul de satisfacție nu ar fi trebuit să se împartă în mod egal, dacă e să fim dreți; căci sir Thomas era ferm hotărât să fie protectorul consecvent și real al copilei alese, iar doamna Norris nu avea nici cea mai mică intenție să participe la vreuna dintre cheltuielile pentru întreținerea ei. Era cât se poate de dispusă să meargă, să vorbească, să obțină un acord și nimeni nu știa mai bine ca ea cum să le vorbească altora despre generozitate; dar iubea banii la fel de mult pe cât îi plăcea să poruncească, și știa la fel de bine cum să-și economisească propriile finanțe, pe cât știa să le cheltuiască pe ale prietenilor ei.

Când se măritase, se alesese cu un venit mai mic decât cel pe care îl sperase și fusese nevoită de la bun început să elaboreze un plan foarte strict de a economisi, chiar și în privința necesităților; și ceea ce începuse ca o chestiune de prudență, devenise curând o opțiune, ca rezultat al acelei economisiri impuse atunci când nu există copii de întreținut. Dacă ar fi avut o familie de întreținut, poate că doamna Norris nu ar fi reușit niciodată să economisească; dar cum nu avea niciun fel de griji de acest fel, nu o împiedica nimic să ducă o existență frugală sau să-și micșoreze plăcerea de a-și mări anual venitul, fără să ajungă însă vreodată la nivelul dorit. În conformitate cu acest principiu irațional, care nu era contrabalansat de nicio afecțiune reală pentru sora ei, îi era imposibil să spere la ceva mai mult decât la meritul că va pune la cale și va orândui un act de caritate atât de costisitor; deși probabil că se cunoștea atât de puțin pe sine, încât, după această conversație, a mers la Casa Parohială, cu convingerea fericită că este sora și mătușa cu cea mai deschisă minte din lume.

Când subiectul a fost adus din nou în discuție, și-a explicat opiniile pe larg; și, ca răspuns la întrebarea calmă a lui lady Bertram:

— Unde va veni mai întâi copila, soră, la tine sau la noi?

Sir Thomas a aflat cu surprindere că doamna Norris nu are absolut nicio posibilitate să participe personal la îngrijirea ei. Sir Thomas considerase fetița drept o prezență deosebit de binevenită la Casa Parohială, o companie mult dorită pentru o mătușă care nu are copii; dar a constatat că greșise complet. Doamna Norris regreta că trebuie să spună că nu se punea problema ca fetița să stea la ei, cel puțin așa cum se prezentau lucrurile acum. Starea precară a sănătății sărmanului domn Norris făcea acest lucru imposibil; nu putea suporta zgomotul unui copil tot așa cum nu putea să zboare; dar, dacă va scăpa vreodată de suferințele provocate de gută, va fi cu totul altceva; atunci va fi bucuroasă să preia ștafeta, fără să-i pese de inconveniente. Însă, în

prezent, sârmanul domn Norris îi ocupa tot timpul și era sigură că l-ar fi tulburat chiar și simpla menționare a acestui lucru.

— Atunci este mai bine să vină la noi, a spus lady Bertram, cu multă stăpânire de sine.

După o scurtă pauză, sir Thomas a adăugat cu demnitate:

— Da, să facem din această casă căminul ei. Ne vom strădui să ne facem datoria în ce o privește și fetița se va bucura, în sfârșit, de prezența unor tovarăși de aceeași vârstă cu ea și de o profesoară mereu la dispoziție.

— Foarte adevărat! a exclamat doamna Norris. Căci acestea sunt două considerente importante; iar pentru domnișoara Lee va fi același lucru dacă are trei eleve sau numai două – nu poate fi nicio diferență. Aș dori numai să pot fi mai mult de folos; dar vedeți că fac tot ce îmi stă în putință. Nu sunt dintre cele care își cruță propriile puteri; iar Nanny se va duce să o ia, chiar dacă este un inconvenient pentru mine să mă lipsesc trei zile de principala mea persoană de încredere. Soră, presupun că o vei instala pe copilă în mica mansardă albă, cea de lângă vechile camere ale copiilor. Va fi locul cel mai bun pentru ea, atât de aproape de domnișoara Lee și nu departe de fete, aproape de servitoare, care ar putea s-o ajute oricare dintre ele să se îmbrace, știi, și să aibă grijă de hainele ei, căci presupun că nu vei considera corect ca Ellis s-o servească și pe ea, la fel ca pe celelalte. Chiar așa, nu văd unde ai putea să o instalezi în altă parte.

Lady Bertram nu a contrazis-o.

— Sper să fie o fetiță cuminte, a continuat doamna Norris, și să înțeleagă cât de norocoasă este să aibă asemenea prieteni.

— Dacă va avea un caracter urât, a spus sir Thomas, nu vom putea să o păstrăm în familie, din cauza copiilor noștri; dar nu există niciun motiv să ne așteptăm la ceva atât de rău. Probabil că vom dori să schimbăm multe la ea și trebuie să ne pregătim pentru o doză mare de ignoranță, o oarecare meschinărie în opinii și la niște maniere supărător de vulgare; dar acestea nu sunt defecte

incurabile; și nici nu cred că pot fi primejdioase pentru tovarășii ei. Dacă fetele mele ar fi fost mai mici decât ea, aș fi considerat că prezența unei asemenea tovarășe poate fi ceva la care să reflectăm serios; dar, acesta fiind contextul, sper că nu este nimic de care să ne temem pentru ele, ba chiar să întrezărim o rază de speranță pentru ea din această tovarășie.

— Exact așa gândesc și eu! a exclamat doamna Norris. Și asta îi spuneam și soțului meu în această dimineață. Educația copilei va avea de profitat și din simplul fapt că va fi împreună cu verișoarele ei; chiar dacă domnișoara Lee n-ar instrui-o nimic, tot ar învăța să fie cuminte și înțeleaptă de la ele.

— Sper că nu-l va necăji pe sârmanul meu mops, a spus lady Bertram; abia am reușit s-o fac pe Julia să-l lase în pace.

— Vom avea câteva dificultăți de depășit, doamnă Norris, a subliniat sir Thomas, în ceea ce privește distincția corectă pe care trebuie să o facem între fete, pe măsură ce cresc: cum să le facem pe fetele noastre să fie conștiente în mintea lor de ceea ce sunt, fără a le face să o privească de sus pe verișoara lor; și cum să o facem pe ea să țină minte că nu este o *domnișoară Bertram*, fără a o deprima însă prea tare. Mi-aș dori să văd că sunt prietene bune și nu voi permite în niciun fel ca fetele mele să dea dovadă de aroganță în relația cu ea; dar tot nu pot fi egale. Rangul, averea, drepturile și speranțele lor vor fi întotdeauna diferite. Este o chestiune de mare delicatețe și trebuie să ne ajutați în strădaniile noastre de a aborda cel mai potrivit comportament.

Doamna Norris era, evident, la dispoziția lui; și, deși era perfect de acord cu el că este o chestiune extrem de dificilă, îl încuraja să spere că, împreună, le va fi mai ușor de gestionat.

Veți crede, fără nicio îndoială, că doamna Norris nu i-a scris degeaba surorii ei. Doamna Price a părut oarecum surprinsă că alegerea lor se opriase asupra unei fete, când avea atât de mulți băieți destoinici, dar a acceptat oferta cât se poate de recunoscătoare și i-a asigurat că fiica ei este o fată cuminte și ascultătoare

și că era încredințată că nu vor avea motive să o dea afară. A spus despre ea mai departe că este oarecum delicată și slăbuță, dar era optimistă în speranța că o schimbare de aer îi va face semnificativ mai bine. Sărmana femeie! Se gândea probabil că o astfel de schimbare de aer le-ar prii multora dintre copiii ei.

CAPITOLUL II

Fetița a parcurs drumul cel lung cu bine; la Northampton a fost întâmpinată de doamna Norris, care și-a asumat în felul acesta meritul de a fi fost prima care i-a urat bun-venit și importanța de a o introduce celorlalți, lăsând-o în grija bunăvoinței acestora.

Fanny Price avea pe atunci numai zece ani și, deși poate că înfățișarea ei nu avea nimic care să atragă privirile, nici nu exista nimic la ea care să le dezguste pe rudele ei. Era mică pentru vârsta ei, tenul său nu avea nici strălucire și nici o frumusețe izbitoare; excesiv de sfioasă și timidă, se silea să treacă neobservată; dar aerul ei, deși stângaci, nu era vulgar, avea o voce dulce și, când vorbea, chipul ei căpăta o expresie plăcută. Sir Thomas și lady Bertram au primit-o foarte călduros; iar sir Thomas, văzând că avea nevoie de multă încurajare, încerca să fie cât mai înțelegător, dar trebuia să-și îmblânzească purtarea solemnă și nepotrivită; însă lady Bertram, fără să se străduiască nici pe jumătate atât de mult, rostind un singur cuvânt atunci când el spunea zece, numai cu ajutorul unui zâmbet binevoitor, a devenit imediat personajul cel mai puțin înfricoșător dintre cei doi.

Toți tinerii familiei erau acasă și și-au jucat foarte bine rolul când s-au făcut prezentările, cu multă bunăvoință și fără stânjeneală, cel puțin din partea fiilor, care, în vârstă de șaptesprezece și, respectiv, șaisprezece ani, și destul de înalți pentru vârsta lor, purtau, în ochii micuței lor verișoare, toată măriștea unor bărbați. Cele două fete erau mai nedumerite, căci erau mai mici și mai

intimidate de tatăl lor, care li se adresase în această împrejurare cu o politețe de neînțeles. Dar fetele erau destul de obișnuite cu societatea și cu laudele, ca să mai manifeste vreo timiditate firească; iar încrederea în sine le-a crescut și mai mult prin faptul că verișoarei lor îi lipsea în totalitate, astfel că au reușit curând să-i cerceteze chipul și hainele cu o indiferență degajată.

Erau o familie remarcabil de frumoasă, fiii foarte chipeși, fiicele în mod clar atrăgătoare și toți bine crescuți, peste media celor de vârsta lor, ceea ce avea drept rezultat o diferență izbitoare între veri ca persoane, conferită de educația pe care o primiseră; și nimeni nu ar fi presupus că fetele sunt atât de apropiate de vârstă cum erau de fapt. În realitate, nu erau decât doi ani diferență între cea mai mică și Fanny. Julia Bertram avea doisprezece ani, iar Maria era numai cu un an mai mare. Mica musafiră devenise între timp cât se poate de nefericită. Însăimântată de toți, rușinată de ea însăși, tânjind după casa pe care o părăsise, nu știa cum să-și ridice privirea din pământ, abia se auzea ce spune și mai că nu putea vorbi fără să nu plângă. Pe tot drumul de la Northampton, doamna Norris îi povestise despre cât de norocoasă este, dar și despre înalta recunoștință și bună purtare de care trebuia să dea dovadă, iar în felul acesta fata devenise și mai conștientă de nefericirea ei, accentuată de ideea că ar fi foarte urât din partea ei să nu fie fericită. Oboseala unei călătorii atât de lungi s-a transformat curând într-un neajuns considerabil. Zadarnice au fost amabilitățile condescendente și binevoitoare ale lui sir Thomas și toate pronosticurile oficioase ale doamnei Norris, cum că va fi o fetiță cuminte; în zadar i-a zâmbit lady Bertram și a invitat-o să stea pe canapea cu ea și cu mopsul; nici măcar apariția tartei cu agrișe nu i-a oferit alinare; abia a reușit să ia două îmbucături, și a izbucnit în lacrimi, iar somnul părea să fie cel mai bun prieten al ei, așa că a fost condusă să-și aline necazurile în pat.

— Nu este un început foarte promițător, a spus doamna Norris, după ce Fanny a ieșit din încăpere. După tot ce i-am spus pe drum

încoace, credeam că se va purta mai bine. I-am spus cât de mult depinde de felul cum se va prezenta prima dată. Aș fi vrut să nu fie o fire atât de morocănoasă – destul că este sărmana ei mamă așa; dar trebuie să fim înțelegători față de un astfel de copil – și nu știu dacă trebuie să-i luăm în nume de rău faptul că îi este dor de acasă, căci, cu toate neajunsurile ei, aceea era casa ei, și deocamdată nu poate înțelege cât de mult s-au schimbat pentru ea lucrurile în bine; dar trebuie să fim cumpătați în tot ceea ce facem.

Însă a fost nevoie de mai mult timp decât era înclinată să accepte doamna Norris pentru ca Fanny să se împace cu noutatea reprezentată de Parcul Mansfield și cu despărțirea de toți cei cu care se obișnuise. Sentimentele ei erau foarte intense și prea puțin înțelese pentru a fi tratate în mod corespunzător. Nimeni nu își dorea să fie dur cu ea, dar nici nu se dădea nimeni peste cap ca să-i asigure confortul.

Vacanța oferită domnișoarelor Bertram a doua zi, cu scopul de a se putea cunoaște mai bine și de a o întreține pe mica lor verișoară, nu a dus la stabilirea unei legături. Nu au putut decât să o considere o sărăntoacă atunci când au aflat că nu avea mai mult de două eșarfe și că nu învățase franceză; iar când și-au dat seama că fusese foarte puțin impresionată de duetul pe care avuseseră amabilitatea să-l cânte, nu au mai putut face nimic altceva decât să-i dea câteva dintre jucăriile la care țineau cel mai puțin și să o lase singură, în timp ce ele au început să facă altceva, una dintre ocupațiile lor preferate de vacanță din acel moment fiind să facă flori artificiale sau să strice staniolul auriu.

Fanny, indiferent dacă era în preajma verișorilor ei, în sala de clasă, în salon sau în grădină, era la fel de abandonată, găsind ceva de care să se teamă în fiecare persoană și în orice loc. Era descurajată de tăcerea lui lady Bertram, intimidată de privirile grave ale lui sir Thomas și absolut copleșită de muștrările doamnei Norris. Verii ei o umileau cu remarci la adresa staturii ei, o

faceau să se rușineze remarcând cât este de timidă; domnișoara Lee se mira de ignoranța ei, iar servitoarele râdeau de hainele ei; iar când la toate aceste necazuri se adăuga amintirea fraților și a surorilor, între care ea fusese întotdeauna cea mai importantă ca tovarășă de joacă, instructoare sau infirmieră, inimioara ei era copleșită de o tristețe adâncă.

Frumusețea casei o impresiona, dar nu o putea consola. Încăperile erau prea mari pentru ca ea să se miște în largul ei; indiferent ce atingea, se temea să nu strice ceva și se strecura prin încăperi cu o spaimă constantă, declanșată de un lucru sau altul; adesea se retrăgea în camera ei ca să plângă; și fetița despre care se spusese – după ce plecase din salon în acea seară – că pare să înțeleagă, așa cum era de dorit, norocul deosebit de care avea parte, puneă capăt necazurilor zilei plângând cu sughițuri, până adormea. Trecuse în felul acesta o săptămână, fără ca vreun membru al familiei să bănuiască ceva din comportarea ei calmă și pasivă, când, într-o dimineață, a fost găsită de verișorul ei Edmund, cel mai mic dintre fii, plângând pe scările de la pod.

— Draga mea verișoară, a spus el, cu toată blândețea firii lui bune, ce s-a întâmplat?

S-a așezat lângă ea și a avut mult de furcă până a făcut-o să-și depășească stânjeneala că fusese surprinsă în felul acesta și a convins-o să-i vorbească deschis. Era bolnavă? Era cineva supărat pe ea? Se certase cu Maria și Julia? Era nedumerită de ceva din lecția ei, ceva ce i-ar fi putut el explica? Pe scurt, dorea ceva ce ar fi putut să-i ofere el sau era ceva ce putea să facă pentru ea? Mult timp nu a putut obține alt răspuns decât „nu, nu... deloc... nu, mulțumesc”. Însă Edmund a perseverat. Iar când a adus vorba despre vechiul ei cămin, plânsetele ei înțelepțite i-au confirmat care era necazul. A încercat s-o consoleze.

— Îți pare rău că te-ai despărțit de mama ta, draga mea Fanny micuță, a spus el, ceea ce arată că ești o fetiță foarte bună; dar trebuie să îți minte că ești printre rude și prieteni, care te iubesc cu

toți și doresc să fii fericită. Hai să ne plimbăm prin parc și ai să-mi povestești totul despre frații și surorile tale.

Studiind subiectul, a constatat că, deși toți frații și surorile îi erau dragi, așa cum se întâmplă în general, unul dintre ei era mai prezent în gândurile ei decât ceilalți. Acesta era William, despre care vorbea cel mai mult și pe care dorea cel mai mult să-l vadă. William, cel mai mare, cu un an mai mare decât ea, tovarășul și prietenul ei dintotdeauna; puneă o vorbă bună pentru ea pe lângă mama (al cărei preferat era) întotdeauna când dădea de vreun necaz.

— Lui William nu i-a plăcut că a trebuit să plec; a zis că îi va fi foarte tare dor de mine.

— Dar îndrăznesc să spun că William îți va scrie.

— Da, așa mi-a promis, dar a spus să-i scriu eu prima.

— Și când o să-i scrii?

A înclinat capul într-o parte și a răspuns șovăitoare că nu știe, pentru că „nu are hârtie”.

— Dacă asta este toată greutatea, îți fac eu rost de hârtie și de orice alte materiale ai nevoie și poți să scrii epistola oricând dorești. O să fii fericită dacă îi scrii lui William?

— Da, foarte fericită.

— Atunci hai să o scriem acum. Vino cu mine în camera de mic-dejun, găsim acolo totul și fii sigură că vom fi numai noi în încăpere.

— Dar, vere, scrisoarea va merge cu poșta?

— Da, mă voi ocupa de ea; va pleca împreună cu celelalte scrisori; și cum unchiul tău o va timbra, pe William nu-l va costa nimic.

— Unchiul meu! a repetat Fanny cu o privire înspăimântată.

— Da, după ce scrii scrisoarea, i-o duc tatălui meu să o timbreze.

Fanny a considerat că acesta este un gest foarte îndrăzneț, dar nu s-a mai împotrivit; au mers împreună în salonul de mic-dejun, unde Edmund i-a pregătit hârtia și a liniat-o cu toată bunăvoința